

TEK: 34 /2017

36 § LAUSUNTOPYYNTÖ LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI
YKSITYISTIELAIKSI JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI

Liikenne- ja viestintäministeriössä on käynnissä yksityistielain kokonaisuudistus. Muutoksia on tulossa ainakin yksityisteiden rahoitukseen, tienkäyttöoikeuksiin ja -maksuihin sekä tiekunnan hallinnon järjestämiseen ja tiekunnan oikeudelliseen muotoon. Lakimuutoksen valmistelussa tarkastellaan myös kuntien roolia mm. tielautakuntien osalta.

Maakuntaudistuksen yhteydessä yksityisteiden valtionavustustehtävä siirrettäisiin maakunnille. Jatkossa avustuskriteereinä olisi vain yksityistien järjestäytyneisyys sekä yksityistietä koskevan tiedon olemassaolo, ajantasaisuus ja avoimuus. Laissa ei rajoitettaisi avustettavia kohteita. Avustustaso määräytyisi kuntien ja maakuntien oman harkinnan perusteella.

Rakentamisen lupamenettelyjä kevennettäisiin siten, että tiekunnat voisivat jatkossa toteuttaa infrahankkeita aiempaa laajemmin ja sujuvammin. Tiedoikeus perustettaisiin kulkuoikeuden lisäksi myös sähkö- ja viestintäjohtojen ja muiden tien vaikutuspiirin kiinteistöjen käyttöä palvelevien rakenteiden sijoittamista varten.

Uudistuksen myötä kunnalliset tielautakunnat lakkautettaisiin ja toimitustehtävät siirtyisivät Maanmittauslaitokselle ja osin mahdollisille kuntien kiinteistönmuodostamisviranomaiselle. Muutoksenhakutehtävät siirtyisivät maa- ja metsätalouden ministeriön alaisuuteen. Yleiset hallintotehtävät siirtyisivät perustettavaan valtion lupa- ja valvontavirastoon. Samalla kevennettäisiin menettelyjä. Tiekunnan perustaminen, jakaminen, yhdistäminen ja lakkauttaminen olisi mahdollista tehdä ilman toimitusta.

Yksityistielain kokonaisuudistuksen tavoitteena on nykyaikainen ja selkeä yksityistielaki, joka antaisi hyvät edellytykset yksityistieverkoston kehittämiseksi ja ylläpidolle. Lakiuudistuksella pyritään mahdollistamaan uudenlaista elinkeinotoimintaa lisäämällä ammattimaisuutta yksityisteiden tienpitoon. Samalla turvattaisiin elinkeinoelämän kuljetusten ja yksityisteiden varrella sijaitsevan asutuksen edellyttämä liikkuminen varmistamalla tienpidon tarpeeksi korkea taso. Uusi yksityistielaki korvaisi vuonna 1963 voimaan tulleen lain yksityisistä teistä (358/1962).

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi yksityistielaiaksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Erityisesti pyydetään arvioimaan esitettyjen muutosten taloudellisia ja muita vaikutuksia sekä lausumaan hallituksen esityksestä ja sääntelytarpeesta ottaen huomioon hallitusohjelman tavoite normien purkamisesta ja sääntelyn sujuvoittamisesta. Lausunto pyydetään toimittamaan viimeistään 21.3.2017.

Suomen Kuntaliitto ja Suomen Tieyhdistys valmistelivat yhteistyössä viime vuonna 2016 erillisen selainpohjaisen sähköisen kuntien yksityistieasioista vastaaville henkilöille suunnatun kyselyn, jonka avulla ne kokosivat tietoa kuntien näkemyk-

sistä lakiuudistukseen. Kyselyn tulokset on koottu raportiksi, johon voi tutustua Kuntaliiton verkkosivuilla.

Kyselyn perusteella suurin osa kunnista haluaa keventää kuntien yksityisteitä koskevia vastuita ja tehtäviä. Nykyisin kuntien rahoitus yksityisteiden hoitoon on arviolta noin 30 miljoonaa euroa vuodessa ja se on huomattavasti korkeammalla tasolla kuin valtion avustukset yksityisteiden parantamiseen ja kunnostamiseen. Valtion avustukset ovat riittäneet vain kaikkein kiireellisimpiin ja kriittisimpiin yksityisteiden parantamiskohteisiin.

Kunnat huolehtivat yksityistielain mukaisesti tielautakunnan tehtävistä. Valtaosa kunnista kaipaa muutoksia tielautakunnan toimintaan ja kannattaa sitä, että tielautakuntien yksityistietoimituksia siirretään mahdollisimman laajasti kiinteistönmuodostusviranomaisten (joko kunnan viranomainen tai Maanmittauslaitos) hoidettavaksi. Suurin osa vastanneista kunnista kannatti myös kiinteistönmuodostusviranomaisten päätösvallan laajentamista. Kuntaliitto ja Tieyhdistys puolestaan korostavat, että tehtäviä ei tule siirtää pelkästään Maanmittauslaitokselle vaan asiakkaiden tulee voida tilata toimituksia myös kuntien kiinteistönmuodostusviranomaisilta.

Vaikka yksityisteiden rakentamisen, ylläpidon ja hoidon avustaminen on kunnille harkinnanvarainen tehtävä, vastanneista kunnista kuitenkin 80 prosenttia pitää tärkeänä kuntien mahdollisuutta avustaa jatkossakin yksityistiekuntia harkitsemassaan laajuudessa. Yksityisteillä on paikoin tärkeä rooli haja-asutusalueen asutuksen, elinkeinotoiminnan ja esimerkiksi kunnan koulukuljetusten kannalta.

Entistä tärkeämpään rooliin nousee ammattimaisen tieisännöinnin edistäminen ja ammatillisen toiminnan ja työkalujen kehittäminen. Tieisännöitsijöiden palvelut parantavat yksityisteiden hoidon ammattimaisuutta ja laatua sekä helpottavat tiekuntien toimintaa ja hallintoa. Tieisännöinnin edistämisen katsottiin vahvistavan myös maaseudun elinkeinopohjaa. 72 prosenttia kyselyyn vastanneista koki, että lautakunnalle on ollut hyötyä tieisännöijistä. Ammattimaisen tieisännöinnin käytön katsottiin myös vähentävän riitatapauksia.

Lisämateriaali:

Luonnos (25.1.2017) hallituksen esitykseksi eduskunnalle yksityistielaksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (<http://www.lvm.fi/lainsaadannon-valmistelu/-/mahti/asianasiakirjat/70002>)

Yksityistiekysely 2016

(<http://www.kunnat.net/fi/Kuntaliitto/media/tiedotteet/2016/201612yksityistie/Yksityistiekysely%202016%20-%20Kuntaliiton%20verkkojulkaisu.pdf>)

Valmistelija: maankäyttöinsinööri

Ehdotus mi: Annetaan kokouksessa.

Kokouksessa esittelijä teki seuraavan ehdotuksen:

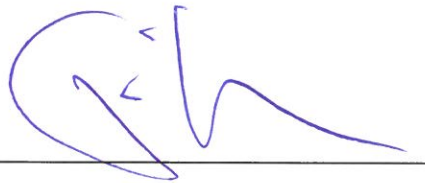
Ympäristölautakunta päättää todeta, ettei Someron kaupungilla ole tarvetta antaa lausuntoa otsikkoasiassa.

Päätös: Hyväksyttiin.

Tiedoksi: kirjaamo@lvm.fi
eeva.ovaska@lvm.fi
kaisa.kuukasjärvi@lvm.fi
Maanmittausteknikko

Otteen pöytäkirjasta oikeaksi todistaa

Somerolla 6.3.2017

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized initial 'K' followed by a long, sweeping horizontal stroke.